

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת בלק ♦ יד' תמוז תשע"ג ♦ עלון מספר 40

זמני השבת – שעון קיץ		
מוצ"ש	הד"ב	
20:30	19:12	ירושלים
20:32	19:29	תל אביב
20:34	19:21	חיפה
20:30	19:25	באר שבע

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

ברכותיו של בלעם - הרב צחור נועם

מתוך כל הברכות הנפלאות ששם ה' בפי בלעם, נקבע בתפילת שחרית בכניסתנו אל בית הכנסת, מקום החיבור והדבקות בין הקב"ה לבינינו, בבואנו לעשות את הדבר המכונה בפי ריה"ל (ספר הכוזרי) גרעין הזמן ופריו הגדול, התפילה שהיא הקשר הישיר והחי בין האדם לבוראו, אנו אומרים: "מה טובו אוהליך יעקב, משכנותיך ישראל". הגמרא כותבת בסנהדרין (ק"ה:): "אמר רבי אבא בר כהנא: כולם חזרו לקללה, חוץ מבתי כנסיות ומבתי מדרשות. שנאמר: "ויהפך ה' אלוהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלוהיך" – קללה, ולא קללות". רק ברכה זו נשארה בישראל כדבר קבוע ויציב. ויש להבין את סודה של ברכה זו ומשמעותה, ומהי התכונה הישראלית היסודית שהיא מבטאת. חז"ל במסכת סנהדרין (שם) מפרשים את הפירוש הפשוט של הברכה: "אמר רבי יוחנן: מברכתו של אותו רשע אתה למד מה היה בלבנו, ביקש לומר שלא יהיו להם בתי כנסיות ובתי מדרשות: 'מה טובו אוהליך יעקב', לא תשרה שכינה עליהם – 'ומשכנתיך ישראל'", כלומר, הברכה היא שיהיו בתי כנסיות ובתי מדרשות בישראל ושתשרה עליהם השכינה. ובמסכת בבא בתרא (נ"ט' ע"ב) דורשים ע"פ הדרש פסוק זה על הצניעות בישראל: "לא יפתח אדם לחצר השותפין פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון... מנהני מילי? א"ר יוחנן, דאמר קרא: 'וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו', מה ראה? ראה שאין פתחי אהליהם מכוונין זה לזה, אמר: ראויין הללו שתשרה עליהם שכינה". הדבר הבסיסי שחייב להישאר בישראל בכל זמן הוא הקשר והדבקות בינם לקב"ה. ייתכן שהרבה דברים טובים וחשובים יחרבו ויעלמו בעוונותינו, אך עצם הקשר עם הקב"ה מובטח לנו שיישאר. "ואני זאת בריתי אותם, אמר ה', רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך, לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרעך, אמר ה', מעתה ועד עולם" (ישעיה נט). מובטחים לנו שני דברים שלא ימושו מאיתנו לעולם:

1. "רוחי אשר עליך" - אנו מובטחים שהרוחניות תישאר בינינו- היכולת לפנות לקב"ה ולהתפלל.

דבר זה הוא חלק מרכזי בסגולתו של עם ישראל, וכפי שכתוב "כי מי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו כה' אלוקינו בכל קוראנו אליו".

2. "דברי אשר שמתי בפיך" - התורה לא תמוש מאיתנו. האידיאלים האלוקים יישארו, יילמדו ויתקיימו על ידינו.

וזה מה שחז"ל דורשים על הפסוק "מה טובו אוהליך יעקב"- שאלו הם בתי כנסיות המיועדים לתפילה ובתי מדרשות הנועדים לתורה שיתקיימו לעד בעם ישראל. תכלית ומטרת מקומות אלו היא להשרות את השכינה בישראל, וגם זה הובטח לנו "כי לא ייטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב". זהו באופן פשוט הפירוש על פי הפשט.

בצאתכם לחופשת הקיץ – קבלו עליכם להיות ממשיכי הברכה, שימרו על צניעות כהלכה, והיו מעשרה הראשונים בכל תפילה ותפילה ותשרה הברכה והשכינה בכל משעה ידכם. קיץ בריא מקודש ומבורך.

למשפחת כיתה ט/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה ט/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

1. מבין פרשיות התורה נקראות בשם אנשים. מה הן הפרשות ?
2. במה זכה בלק שתקרא פרשה על שמו ?
3. מי היה בלק ?
4. מה למדים מדברי בלק לבלעם: "לכה ארה לי " ?
5. מנין נלמד הכלל : " השנאה מקלקלת אמת השורה" ?
6. "ויקם בלעם בבקר ויחבוש את אתונו". על מי בתורה מסופר שעשה פעולה דומה ?
7. "והוא רוכב על אתונו ושני נעריו אתו". מה רמוז במילה נער ?
8. מה רמזה האתון לבלעם במשפט: "כי הכיתני זה שלוש רגלים"?(רש"י)

"שמירת הלשון" - הלכות לשון הרע, כלל ד', סעיף י'

ואף על פי שאסור לספר בגנותו, אבל מותר לספר לבנו או לתלמידיו ולהזהירם לא להתחבר איתו כדי שלא ילמדו ממעשיו. כי מה שהתורה הזהירה מלשון הרע, הוא אם כוונתו לבזות את חברו ולשמוח בקלונו. אבל אם כוונתו לשמור את חברו שלא ילמד ממעשיו, פשוט שמותר לספר. אבל חשוב שיבאר את הטעם למי שמספר לו שמספר לו כדי להזהירו, כדי שלא יטעה השומע להכשיר לספר לשון הרע. וגם שלא יתמה על המספר שהוא סותר את עצמו.

הגאון רבי עקיבא אייגר הזמין את סביו של הרב כ"ץ אב"ד פתח תקוה לסעודה בביתו, ומייד לאחר שטעמו מעט פת, צללו בים התורה, לפתע שם לב רבי עקיבא שהם באמצע הסעודה וחשב שכבר סיימו לאכול, כיבד רעק"א את האורח - שהיה כהן, לברך. פתח האורח ובירך: יברך ה' וישמרך... הציץ בו רבי עקיבא, וקרא בנימה של תוכחה: מה מקום לליצנות זו?! השיב האורח: כן דרכי "לברך", כשאני מתבקש "לברך" לפני אכילת הסעודה! אז נזכר הגאון רעק"א שהרי בעצם הם עומדים בראשית הסעודה ולא באחריתה, ומרוב אהבת התורה נמשכו בפלפול עד שלא הרגישו היכן הם עומדים, והורה מיד להגיש את מנות הסעודה כסדרן. כשסיימו לסעוד את לבם, חזר הגאון רעק"א וכיבד את האורח לזמן ב"ברכת המזון". אמר האורח: "על הרב לברך, שהרי הוא הינו בעל הבית ונתן בי טובת עין, וכתוב "וטוב עין הוא יבורך", ודרשו חז"ל - הוא יברך. אמר הגרעק"א: אם אמנם בעל הבית אנכי, הנני מורה לך לברך, וכל מה שיאמר לך בעל הבית עשה. משלא נותרה ברירה בידו, שמע האורח בקולו של הרב בעל הבית, וזימן על הכוס. עם פרידתם, ביקש האורח מהגאון רבי עקיבא אייגר שיעניק לו לכל הפחות ברכה, ובתוך דבריו התבטא בחוסר תשומת לב, ואמר לרב: הרי אמרו חז"ל "שלא תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך!" הדברים אך יצאו מפיו, ומייד עמד על משמעותם וביקש לבלוע את לשונו; הרי לפני גדול הדור עומד הוא, ואיך נתן להבין מדבריו שחלילה בהדיוט הדברים אמורים. על כן מיהר לתקן שגגת לשונו, ופירש דבריו: "כוונתי היא לפרש את דברי חז"ל, שהברכה שמברכים את האיש ההדיוט, לא תהא קלה בעיניך!" אבל הגאון רבי עקיבא אייגר, איש האמת הצרופה, לא חיבב את הפירוש המחוכם הזה, ויען ויאמר: ידידי אהובי! מוטב אשאר אנכי ההדיוט, ואל תאמר בדברי חז"ל פשט מזויף.

(לוקט מהספר "רשומים בשמן")

הדרכת תפלה ותורה - סידור עולת ראי"ה

וכהבטחון באמונת אל נאמן מצד השינה, ככה הוא הבטחון הנמרץ, המסיר מהאדם כל פחד, הראוי להופיע נגד עיניו בכל עת על ערך קיומו, שהוא דוקא במושג החיים הזמניים, חיי החומר והגויה, בחבור הרוח, עד עת קץ אשר ברצון אל כל אחד יעמוד לגורלו עד עת תחית עולמים.הנה מצד הערך העצמי של אלה שני הנושאים, הרחוקים זה מזה, שחבורם פלאי, היה ראוי שיהיה האדם תמיד אחוז בירתת הפרידה, הראויה למרר את חייו ולהמס אותם בפחד וחלחלה. אבל מהיכן בא אומץ החיים, והסרתה של היראה הטבעית הזאת מקרב האדם, עד שתקנן בו אמונת חייו, זהו מפני שעם רוחי גייתי, שהם כ"כ נגדיים זה לזה ומרוחקים זה מזה, ד' לי,המאחד הכל בגדולת אחדותו, ואין מצדו הפכים ורחוקים נגדיים, ולא אירא.אני שכבתי ואישנה, הקיצותי כי ד' יסמכני".

הודעות ועדכונים

הורים יקרים

שבת ראשונה בחופשת הקיץ לפנינו.
שדלו את הבנים לומר ד"ת בסעודות השבת.
בלי נדר והעזרץ ה', עלוני הפרשה יועלו
לאתר הכיתה גם בחופשה.
החזרה לישיבה זמן חורף תשע"ד ביום ראשון
ה' באלול - בשעה 10:40.

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח ה"ד